

Advies nr. 62/2020 van 10 juli 2020

Betreft: Advies m.b.t. een wetsvoorstel *betreffende tijdelijke en structurele schuldhulpverlening* (CO-A-2020-067)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna de "Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de heer Patrick Dewael, Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, ontvangen op 25/06/2020;

Gelet op het verslag van mevrouw Alexandra Jaspar, Directeur van het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit ;

Brengt op 10 juli 2020 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. Het wetsvoorstel *betreffende tijdelijke en structurele schuldhulpverlening*, hierna het voorstel, bevat maatregelen die gericht zijn op het beschermen van ondernemingen en natuurlijke personen die het tijdelijk of structureel financieel moeilijk krijgen door de directe of indirecte gevolgen van de coronacrisis en de daarmee gepaard gaande invordering van openstaande schulden.
2. De Autoriteit werd verzocht om bij hoogdringendheid advies te verlenen gelet op het feit dat de voorgestelde maatregelen de schuldenaar zo snel mogelijk soelaas moeten bieden enerzijds en het tijdelijk karakter van sommige ingrepen anderzijds.
3. Vanuit het perspectief van de verwerking van persoonsgegevens, verdienen de volgende in het voorstel opgenomen maatregelen aandacht.
 - Voor zover een aantal voorwaarden vervuld zijn, wordt aan een schuldenaar op zijn eenvoudig verzoek (kan zowel mondeling als schriftelijk geschieden) van rechtswege voor zogenaamde coronaschulden, dit zijn geldelijke schulden m.b.t. dewelke na 1 april 2020 een uitvoerbare titel werd verleend, een schorsing van uitvoerende maatregelen verleend voor een termijn van 1 maand. De schuldenaar kan dergelijke schorsing vragen tot 31 december 2020. De gerechtsdeurwaarders worden verplicht om n.a.v. de betekening van een exploit dat een uitvoeringsdaad bevat de schuldenaar van deze mogelijkheid te informeren door middel van een modelformulier. De schorsing wordt geregistreerd in het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest (hierna centraal bestand beslagberichten). De artikelen 3 t.e.m. 9 van het voorstel bevatten alle modaliteiten van deze maatregel.
 - De registratie van een schuldenaar, mits zijn uitdrukkelijke instemming, in het centraal bestand beslagberichten als zijnde iemand met een kennelijk overmatige schuldenlast of als iemand bij wie er kennelijke onmogelijkheid tenuitvoerlegging bestaat. Deze registratie leidt tot een schorsing van iedere uitvoeringsmaatregel gedurende een periode van 3 maanden (artikel 10 van het voorstel).
 - Bij de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders wordt een centrale gegevensbank opgericht onder de naam "Centraal bemiddelings- en communicatieplatform". Het is de bedoeling om daarin personen met structurele financiële problemen, die daarin uitdrukkelijk hebben toegestemd, te registreren met het oog op het o.a. vermijden van nutteloze uitvoeringskosten. Tevens zou men een zicht krijgen op het totale schuldenpakket van de

betrokkene. Deze informatie zal toegankelijk zijn voor gerechtsdeurwaarders en OCMW's. Artikel 11 van het voorstel regelt de creatie van de centrale gegevensbank en haar modaliteiten.

II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

In de mate dat de maatregelen uitgewerkt in het voorstel ook ondernemingen viseren, brengt de Autoriteit in herinnering dat de AVG niet van toepassing is op rechtspersonen en bijgevolg de geformuleerde opmerkingen uitsluitend betrekking hebben op de verwerkingen van de gegevens van natuurlijke personen.

A. Eenmalig betalingsuitstel voor "coronaschulden" gedurende een maand

4. Artikel 3 van het voorstel formuleert de mogelijkheid om tot 31 december 2020 voor schulden waarvoor na 1 april 2020 een uitvoerbare titel werd verleend, een eenmalig betalingsuitstel van 1 maand te verkrijgen. De gerechtsdeurwaarder is verplicht om de schuldenaar hiervan te informeren. Daartoe bepaalt artikel 4 van het voorstel dat de gerechtsdeurwaarder aan het betekeningsexploot dat een uitvoeringsdaad bevat, een modelformulier met de titel *Verzoek tot eenmalig betalingsuitstel* hecht. Artikel 7 van het voorstel voorziet dat de Koning het modelformulier bepaalt en dat het minstens volgende informatie bevat:

- *de naam van de gerechtsdeurwaarder die het exploit tekent;*
- *het adres, telefoonnummer, e-mailadres waarop de gerechtsdeurwaarder kantoor houdt;*
- *de kantooruren waarop het kantoor van de gerechtsdeurwaarder kan worden bereikt;*
- *het dossiernummer bij de gerechtsdeurwaarder;*
- *de titel: "Verzoek tot eenmalig betalingsuitstel";*
- *begrijpelijke informatie die aangeeft dat in geval er structurele financiële moeilijkheden zijn naast het verzoek tot betalingsuitstel ook andere procedures kunnen worden gevolgd die bescherming tegen schuldeisers bieden;*
- *de datum waarop het exploit waaraan het modelformulier werd gehecht is betekend;*
- *de handtekening van de gerechtsdeurwaarder die het exploit tekent.*

5. De persoonsgegevens die in het modelformulier worden vermeld, zoals de naam van de gerechtsdeurwaarder, de contactgegevens van de gerechtsdeurwaarder, het dossiernummer van de schuldenaar, geven in het licht van artikel 5.1.c) AVG geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen. De schuldenaar die gebruik wil maken van de mogelijkheid die artikel 3 van het voorstel hem biedt, moet weten tot wie hij de vraag tot eenmalig betalingsuitstel moet richten, hoe hij die kan contacteren en naar aanleiding van welk dossier hij de vraag doet.

6. De informatie vermeld in punt 4 is de minimale informatie die het formulier bevat. Artikel 7 van het voorstel biedt de Koning de mogelijkheid om daar nog informatie aan toe te voegen. In de mate dat met de term "informatie" in dat artikel ook persoonsgegevens worden bedoeld, dan moeten de categorieën persoonsgegevens vooralsnog in het voorstel worden toegevoegd.

7. Wanneer de schuldenaar het eenmalig betalingsuitstel vraagt, krijgt hij dit van rechtswege voor zover het geen invorderingen betreft vermeld in artikel 6, § 2 van het voorstel (artikel 4 van het voorstel verwijst verkeerdelijk naar artikel 5 van het voorstel). De betrokken gerechtsdeurwaarder registreert het bericht van eenmalig betalingsuitstel in het centraal bestand beslagberichten. Hierdoor wordt het betalingsuitstel tegenstelbaar aan alle schuldeisers die beschikken over een uitvoerbare titel m.b.t. een geldelijke veroordeling die dateert van 1 april 2020 of later (artikel 5 van het voorstel). Deze verwerking is in hoofde van de gerechtsdeurwaarder gebaseerd op artikel 6.1.c) AVG: als verwerkingsverantwoordelijke is hij verplicht om het bericht van eenmalig betalingsuitstel in het centraal bestand beslagberichten te registreren.

8. Het eenmalig betalingsuitstel gaat dus gepaard met een registratie van de persoonsgegevens van de schuldenaar in het centraal bestand beslagberichten, een centrale databank gedefinieerd door artikel 1389bis1 *Gerechtelijk Wetboek*. Met betrekking tot deze databank stelt de Autoriteit vast dat:

- ze op grootschalige wijze informatie verwerkt met betrekking tot personen die zich in een kwetsbare financiële en sociale situatie bevinden;
- ze sedert haar creatie stelselmatig werd uitgebreid, er werd in de loop van de jaren voortdurend meer persoonsinformatie in geregistreerd;
- de toegang door derden tot de informatie die ze bevat, werd ook stelselmatig verruimd;
- ze ook informatie verwerkt met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen (artikel 10 AVG) n.a.v. invordering van schadevergoedingen, boetes.

9. De verwerkingen in de context van het centraal bestand beslagberichten hebben dus een belangrijke inmenging in de rechten en vrijheden van de betrokkenen tot gevolg. Toch heeft de wetgever tot op heden verzuimd om (het)(de) doeleinde(n) van deze gegevensbank duidelijk in de wet te vermelden, niettegenstaande dit een essentieel element van de verwerking is, noodzakelijk om de voorzienbaarheid in hoofde van de rechtsonderhorige te verzekeren (legaliteitsbeginsel). Trouwens krachtens artikel 22 van de *Grondwet*, samen gelezen met artikel 8 van de EVRM en artikel 6.3 AVG, moet een norm van wettelijke rangorde bepalen onder welke omstandigheden een gegevensverwerking is toegestaan. De Autoriteit dringt er dan ook op aan dat de wetgever van de gelegenheid gebruik maakt om (het)(de) doelende(n) van het centraal bestand beslagberichten, als essentieel element van de verwerking, te bepalen in de wet/het wetboek.

10. De bedoeling van de registratie van het eenmalige betalingsuitstel in het centraal bestand beslagberichten, is het tegenstelbaar maken van het eenmalig betalingsuitstel aan een bepaalde categorie van schuldeisers. Op zich genomen is dit een welbepaald en uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinde (artikel 5.1.b) AVG). Is dit een nieuw doeleinde van het centraal bestand beslagberichten? Indien ja, dan moet dit met zoveel woorden in het *Gerechtig Wetboek* worden vermeld. Indien niet, dan moet dit blijken uit de te vermelden doeleinden van het centraal bestand beslagberichten in het *Gerechtig Wetboek*. Hierbij aansluitend vestigt de Autoriteit er de aandacht op dat gelet op het feit dat de tegenstelbaarheid slechts geldt jegens een welbepaalde categorie van schuldeisers, alleen gerechtsdeurwaarders van dergelijke schuldeisers toegang tot het bericht mogen hebben. Dit moet in het voorstel worden gepreciseerd.

11. Artikel 8, § 1, van het voorstel stelt de gegevens vast die het bericht van eenmalig betalingsuitstel bevat. Het betreft:

1° naam, voornamen, woonplaats, of naam, rechtsvorm en zetel, geboortedatum en/of ondernemingsnummer;

2° datum van betekening van het exploit waarop het verzoek tot eenmalig betalingsuitstel betrekking heeft;

3° datum waarop het verzoek tot eenmalig betalingsuitstel werd ingediend, of bij gebreke daaraan, werd ontvangen;

4° datum tot wanneer de termijn van betalingsuitstel duurt;

5° aard en bedrag van de schuldvordering van de beslaglegger, alsook eventuele redenen van voorrang;

12. De gegevens vermeld in de punten 1° tot 4° geven in het licht van het doeleinde geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen. De Autoriteit ziet echter niet in waarom de informatie vermeld in de punt 5° relevant is om het betalingsuitstel tegenstelbaar te maken aan andere schuldeisers. Indien deze gegevens daadwerkelijk nodig zijn, dan moet de steller van het voorstel hun pertinentie beter motiveren.

13. Artikel 8, § 2, van het voorstel bepaalt dat de berichten van betalingsuitstel automatisch worden geschrapt en verwijderd op 1 februari 2021. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Het bericht van betalingsuitstel wordt in het centraal bestand beslagberichten opgenomen om de termijn van een eenmalig betalingsuitstel van 1 maand tegenstelbaar te maken aan bepaalde andere schuldeisers. Eens die termijn verstreken is er geen reden om dergelijk bericht nog tot

1 februari 2021 in het centraal bestand beslagberichten te bewaren. De voorgestelde bewaartermijn is disproportioneel en moet worden aangepast.

14. Artikel 9, eerste lid, van het voorstel bepaalt dat een gerechtsdeurwaarder die een bericht van eenmalig betalingsuitstel heeft geregistreerd in het centraal bestand beslagberichten of de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders op verzoek van een kamer voor ondernemingen in moeilijkheden, alle relevante informatie over een onderneming kunnen overmaken. In de artikelsgewijze bespreking van artikel 9 van het voorstel wordt gepreciseerd dat de kamer voor ondernemingen in moeilijkheden *de informatie met betrekking tot de verzoeken tot eenmalig betalingsuitstel, proactief aanwendt voor het opsporen van ondernemingen in moeilijkheden*. Gelet op de opdracht van deze kamer, namelijk *het volgen de toestand van de schuldenaren in moeilijkheden om de continuïteit van hun activiteiten te vrijwaren en de bescherming van de rechten van de schuldeisers te verzekeren* (artikel XX.25, § 1, *Wetboek van Economisch Recht*) kan het doeleinde waarvoor de kamer voor ondernemingen in moeilijkheden de persoonsgegevens verder verwerkt worden bestempeld als niet onverenigbaar.

15. Volgens de artikelsgewijze bespreking is het de bedoeling om de kamer voor ondernemingen in moeilijkheden een bijkomend knipperlicht te verschaffen om ondernemingen in moeilijkheden sneller te detecteren. Rekening houdend met het principe van minimale gegevensverwerking (artikel 5.1.c) AVG) lijkt dit doeleinde perfect te kunnen gerealiseerd worden door de kamer voor ondernemingen in moeilijkheden toegang te geven tot de berichten van eenmalig betalingsuitstel die in het centraal bestand beslagberichten geregistreerd zijn m.b.t. de ondernemingen waarvoor ze bevoegd is.

16. Los van de hiervoor geformuleerde suggestie (punt 15) is de formulering van artikel 9, eerste lid, van het voorstel vanuit het perspectief van bescherming van persoonsgegevens problematisch.

17. In de eerste plaats heeft de sibillijnse formulering van artikel 9, eerste lid, van het voorstel tot gevolg dat de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders gegevens uit alle centrale gegevensbanken die zij onder haar hoede heeft, aan de kamer voor ondernemingen in moeilijkheden kan verstrekken. Dit is noch vanuit het proportionaliteitsbeginsel, noch vanuit het perspectief van de voorzienbaarheid (transparantie naar de rechtsonderhorige toe) aanvaardbaar. De gegevensbanken waaruit gegevens kunnen worden meegedeeld, moeten uitdrukkelijk in het voorstel worden geïdentificeerd (temeer gelet op de trend om steeds meer centrale gegevensbanken bij de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders in te richten).

18. Zoals artikel 9, eerste lid, van het voorstel thans geformuleerd is **kunnen** de gerechtsdeurwaarders en de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders gegevens verstrekken

wanneer de kamer voor ondernemingen in moeilijkheden dit vraagt. Het is in hoofde van eerstgenoemden geen verplichting. Het praktisch nut van artikel 9 eerste lid, van het voorstel is, in het licht van het nagestreefde doeleinde, dus hoogst twijfelachtig. Bijgevolg wordt het beter weggelaten.

19. Artikel 9, eerste lid, van het voorstel bepaalt dat gerechtsdeurwaarders en de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders alle relevante informatie m.b.t. een onderneming kunnen overmaken. Er wordt niet gepreciseerd welke die relevante informatie dan wel is. De Autoriteit stelt vast dat de activiteiten van de kamer voor ondernemingen in moeilijkheden niet nieuw zijn. Het is dus perfect mogelijk om de categorieën van persoonsgegevens te identificeren die voor de werkzaamheden van deze kamer nuttig zijn en deze op te nemen in het voorstel. De Koning kan de inhoud desgevallend nader preciseren. Momenteel geeft artikel 9 eerste lid, van het voorstel de Koning op dat punt volledig carte blanche, wat onaanvaardbaar is.

20. Tot slot nog een opmerking m.b.t artikel 3, § 4, van het voorstel. Het handelt over een natuurlijke persoon met structurele financiële problemen en staat los van het eenmalig betalingsuitstel dat geregeld wordt door artikel 3. Het is gepaster om deze paragraaf op te nemen in het artikel dat handelt over het Centraal bemiddelings- en communicatieplatform. De Autoriteit zal deze paragraaf later bespreken in de context van de artikel 11 van het voorstel (zie punt 45).

B. Bericht van kennelijk overmatige schuldenlast/kennelijke onmogelijkheid tenuitvoerlegging

21. Artikel 10 van het voorstel voegt een nieuw artikel 1390*octies* in het *Gerechtelijk Wetboek*. Dit artikel bepaalt dat, mits de uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene, een OCMW een gerechtsdeurwaarder opdracht kan geven om een bericht van "kennelijke overmatige schuldenlast" op naam van de betrokkene laten registreren in het centraal bestand van beslagberichten. Een gerechtsdeurwaarder kan naar aanleiding van de uitoefening van zijn ambt eveneens met uitdrukkelijke instemming van een betrokkene met overmatige schuldenlast deze ook registreren in het centraal bestand beslagberichten onder de vorm van een bericht van "kennelijke onmogelijkheid om uit te oefenen". De gerechtsdeurwaarder informeert het OCMW van de woonplaats van de betrokkene. In beide gevallen leidt de registratie tot de schorsing gedurende 3 maanden van iedere verdere tenuitvoerlegging. Op verzoek van het OCMW, kan die schorsingstermijn nog eens met 3 maanden worden verlengd.

22. Het nieuwe artikel 1390*octies* *Gerechtelijk Wetboek* wekt de indruk dat de toestemming met de registratie in het centraal bestand beslagberichten (artikel 6.1.a) AVG) de rechtsgrond voor deze verwerking vormt. Een geldige toestemming impliceert volgens artikel 7.4 AVG dat deze vrij kan

worden gegeven. In dit verband stelde de Europees Comité voor gegevensbescherming in punt 13 van haar Guidelines 05/2020 on consent under Regulation 2016/679¹, goedgekeurd op 4 mei 2020: *"As a general rule, the GDPR prescribes that if the data subject has no real choice, feels compelled to consent or will endure negative consequences if they do not consent, then consent will not be valid"*. Inzake is er geen sprake van een vrije toestemming gelet op het feit dat bij gebrek aan instemming, de betrokkene niet zal kunnen genieten van een bescherming gedurende 3 maanden, potentieel zelfs 6 maanden, tegen uitvoeringsmaatregelen.

23. De bedoeling van de registratie is een schorsing te bekomen van alle uitvoeringsmaatregelen (tegenstelbaarheid aan derden) zodat een structurele oplossing tot regeling van de schulden kan uitgewerkt worden. Op zich genomen is dit een welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd doeleinde (artikel 5.1.b) AVG). Is dit een nieuw doeleinde van het centraal bestand beslagberichten? Indien ja, dan moet dit met zoveel woorden in het *Gerechtig Wetboek* worden vermeld. Indien niet, dan moet dit blijken uit de te vermelden doeleinden van het centraal bestand beslagberichten in het *Gerechtig Wetboek* (zie ook punt 10).

24. Het bericht van kennelijk overmatige schuldenlast/kennelijke onmogelijkheid tenuitvoerlegging (waarom verschillende benaming gebruiken voor een actie waarvan de gevolgen dezelfde zijn?) bevat volgende persoonsgegevens: naam, voornamen, woonplaats en geboortedatum van de betrokkene. Dit geeft in het licht van artikel 5.1.c) AVG geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

25. Paragraaf 3 van het nieuwe artikel 1390octies *Gerechtig Wetboek* bepaalt dat het bericht van kennelijk overmatige schuldenlast en het bericht van kennelijke onmogelijkheid tenuitvoerlegging 12 maanden na verzending worden geschrapt. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. De berichten schorsen de uitvoeringsmaatregelen gedurende 3 of 6 maanden in geval van een verlenging met 3 maanden. Dit betekent dat eens de termijn van 3/6 maanden verstreken is, er geen reden meer bestaat om dergelijk bericht nog in het centraal bestand beslagberichten te bewaren. De voorgestelde bewaartermijn is disproportioneel en moet worden aangepast.

26. Krachtens paragraaf 5 van het nieuwe artikel 1390octies *Gerechtig Wetboek* kan het OCMW op eigen initiatief op gemotiveerde wijze de eenmalige verlenging van de schorsing met 3 maanden vragen. Gelet op het feit dat de initiële schorsing het gevolg is van de "instemming" van de betrokkene met de registratie in het centraal bestand beslagberichten, is de verlenging van de schorsing en dus

¹ Te raadplegen via volgende link: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/guidelines/guidelines-052020-consent-under-regulation-2016679_en .

de handhaving van de registratie in het centraal bestand van beslagberichten slechts mogelijk mits "instemming" van de betrokkene. Dit blijkt niet uit de tekst.

27. Paragraaf 6 van het nieuwe artikel 1390*octies* *Gerechtelijk Wetboek* bepaalt dat iedere belanghebbende die van oordeel is dat een persoon ten onrechte wordt beschermd door de neerlegging van de hiervoor vermelde berichten, deze bescherming kan aanvechten voor de vrederechter. Uit de artikelsgewijze bespreking blijkt dat met de term "belanghebbende" een schuldeiser wordt bedoeld. Niet alle schuldenisers van de betrokkene beschikken over een uitvoerbare titel die hen toelaat uitvoerende maatregelen te nemen. Alleen schuldenisers die over een uitvoerbare titel beschikken en dus uitvoerende maatregelen kunnen nemen, worden getroffen door de schorsing van uitvoeringsmaatregelen zoals die geregeld wordt door het nieuwe artikel 1390*octies* *Gerechtelijk Wetboek*, alleen zij zijn belanghebbenden. Alleen voor hen is de informatie m.b.t de schorsing van de uitvoeringsmaatregelen jegens een bepaalde schuldenaar relevant. Dit blijkt niet of onvoldoende uit de formulering van het nieuwe artikel 1390*octies*, § 6, *Gerechtelijk Wetboek*.

C. Het Centraal bemiddelings- en communicatieplatform (hierna het platform)

28. De problematiek van personen met overmatige schuldenlast en het zoeken naar een gepaste wijze om hen te helpen zijn niet nieuw en dus niet covid-19 gebonden. Zoals hierna wordt toegelicht is het voorgestelde bemiddelings- en communicatieplatform vanuit AVG-standpunt op meerdere punten problematisch. De vraag kan gesteld worden of het, vooraleer een nieuwe verwerking van persoonsgegevens op te zetten, niet nuttig zou zijn om het initiatief te herbekijken rekening houdend met reeds bestaande maatregelen zoals bijvoorbeeld de reglementair omkaderde schuldbemiddeling en de informatie die momenteel m.b.t. personen met schulden beschikbaar is.. Een vluchtige opzoeking leert dat personen met schulden momenteel reeds verplicht in volgende reglementair gecreëerde databanken worden geregistreerd:

- bij de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders:
 - het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest;
 - het centraal register voor Europees conservatoir beslag op bankrekeningen;
 - het centraal register collectieve schuldregeling;
 - het centraal register voor de invordering van onbetwiste geldschulden
- bij de Nationale Bank van België:
 - de centrale voor kredieten aan particulieren;
 - het bestand van niet-gereguleerde registraties

- bij de Orde van Vlaamse balies en de Ordre des Barreaux francophones et germanophone :
 - het centraal register solvabiliteit (nog niet operationeel)

- bij de FOD Justitie:
 - het centraal bestand van vonnissen, arresten en akten houdende toekenning van een onderhoudsuitkering.

c.1) Rechtsgrond

29. Artikel 11, § 1, eerste lid, van het voorstel voorziet in de creatie van een nieuwe centrale databank bij de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders, namelijk het platform, die de verwerkingsverantwoordelijke is. De verwerking is gestoeld op artikel 6.1.c) AVG. Gelet op de sturende rol die aan de OCMW's wordt toebedeeld bij de begeleiding en organisatie van de afbouw van de schulden, lijkt het gepaster dat, voor zover er een platform moet worden opgericht, dit platform in de schoot van de OCMW's wordt gecreëerd. In dat geval zal de verwerking gestoeld zijn op artikel 6.1.e) AVG.

30. Het platform zal alleen gegevens verwerken van personen die er zich uit eigen beweging op registreren en zich uitdrukkelijk akkoord verklaren met de verwerkingen die door het platform gebeuren, inclusief de gegevensuitwisseling met het bevoegde OCMW (artikel 11, § 1, vierde lid en § 6, eerste lid, van het voorstel). Dit kan als een bijkomende waarborg worden bestempeld.

c.2) Doeleinde

31. Volgens artikel 5.1.b) AVG kan de verwerking van persoonsgegevens enkel uitgevoerd worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.

32. Artikel 11, § 1, eerste lid, van het voorstel omschrijft het doeleinde van het platform als de natuurlijke personen die zich in een situatie van kennelijk overmatige schuldenlast bevinden te beschermen tegen hun schuldeisers in afwachting van de gepaste schuldhulpverlening. Waaruit die bescherming tegen de schuldeisers concreet bestaat wordt noch in artikel 11 van het voorstel noch in enig ander artikel van het voorstel gepreciseerd. De memorie van toelichting brengt evenmin verheldering. Er is evenmin een link voorzien met de regeling vermeld door het nieuwe artikel 1390ocities *Gerechtelijk Wetboek*. Bij gebrek aan specifieke beschermingsmaatregelen tegen schuldeisers voor personen die zich op het platform registreren, zal de verwerking van persoonsgegevens die door het platform gebeurt, niet leiden tot de realisatie van het geformuleerde doeleinde, wat de verwerking problematisch maakt vanuit proportionaliteitsperspectief. De formulering

van het doeleinde van het platform moet worden aangepast zodanig dat het overeenstemt met wat daadwerkelijk wordt beoogd.

33. Zelfs in de veronderstelling dat het voorstel daadwerkelijk bescherming tegen schuldeisers biedt aan de personen die op het platform geregistreerd zijn, is het twijfelachtig of de gegevensverwerkingen van het platform leiden tot de realisatie van het doel, namelijk de bescherming tegen schuldeisers en een gepaste schuldhulpverlening. Immers uit artikel 11, § 4, eerste lid, en § 7, van het voorstel blijkt dat gerechtsdeurwaarders niet verplicht zijn om hun medewerking te verlenen. Dit geldt trouwens ook voor de OCMW's (zie artikel 11, § 4, tweede lid, van het voorstel). Dit betekent dat het dossier m.b.t. de schulden dat in het platform wordt aangemaakt noodgedwongen onvolledig zal zijn en dus geen correct beeld geeft van de toestand van de schuldenaar, wat de realisatie van het doeleinde hypothekeert. Daar komt nog bij dat als het bevoegde OCMW van een persoon die zich registreert niet meewerkt, de registratie eigenlijk zinloos is..

c.3) Proportionaliteit

34. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden ('minimale gegevensverwerking').

35. De natuurlijke persoon die zich registreert op het platform, moet volgende persoonsgegevens verstrekken: naam, voornaam, telefoonnummer, e-mailadres, geslacht, geboortedatum en adres (artikel 11, § 6, tweede lid, van het voorstel).

36. De verwerking van deze gegevens geeft in het licht van artikel 5.1.c) AVG geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen. De Autoriteit vestigt er de aandacht op dat niet iedere natuurlijke persoon die zich wenst te registreren een e-mail adres heeft. Er moet dus over gewaakt worden dat dit geen element vormt dat de registratie op het platform verhindert.

37. De gerechtsdeurwaarders die meewerken met het platform voeren volgende gegevens in het platform in: de identificatiegegevens van de schuldeiser, de identificatiegegevens van de gerechtsdeurwaarder, de financiële gegevens van het dossier, de actuele afrekening van het dossier en de stavingstukken van het dossier (artikel 11, § 5, eerste lid, van het voorstel). De verwerking van deze gegevens geeft in het licht van artikel 5.1.c) AVG geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

38. Het OCMW voert volgende gegevens in: het dossiernummer van de natuurlijke persoon, het verloop van het dossier en de afhandeling ervan. Dit betekent dat het OCMW minstens om de 3 maanden de ondernomen stappen vermeldt evenals de actuele stand van zaken betreffende het gevolgde hulpverleningstraject (artikel 11, § 5, tweede en derde lid, van het voorstel). In de mate dat

hierdoor wordt bedoeld dat de contacten die werden gelegd om een afbetalingsregeling uit te werken evenals de mate waarin de gemaakte afspraken inzake betaling worden gevolgd, in het dossier worden vermeld, dan geeft dit geen aanleiding tot bijzondere opmerkingen.

c.4) Bewaartermijn

39. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

40. Wanneer een geregistreerde persoon zijn toestemming intrekt omdat hij niet langer wenst geregistreerd te zijn, worden het dossier en alle gegevens die het bevat verwijderd uit het platform met uitzondering van de gegevens die nodig zijn om het bestaan van het dossier en de periode waarin het bestaan heeft aan te tonen (artikel 11, § 6, vierde lid, van het voorstel). De Autoriteit is van oordeel dat om het bestaan van een dossier en de periode waarin het bestaan heeft aan te tonen, volgende informatie volstaat: de naam en de voornaam van de schuldenaar, het dossiernummer, de datum waarop het dossier werd aangemaakt en de datum waarop het werd stopgezet. Dit wordt best gepreciseerd in het voorstel. Nog steeds volgens artikel 11, § 6, vierde lid, van het voorstel wordt de informatie m. b.t. het bestaan van een dossier gedurende 10 jaar bewaard en kan ze door de verwerkingsverantwoordelijke verstrekt worden aan een gerechtsdeurwaarder wanneer de beroepsaansprakelijkheid van deze laatste ter discussie staat.

41. Indien de bewaring beperkt blijft tot de minimale informatie vermeld in punt 40 geeft de voorgestelde aanpak geen aanleiding tot bijkomende opmerkingen.

42. De bewaartermijn van de dossiers die worden afgewerkt (geen intrekking van de toestemming), wordt geregeld door artikel 11, § 2, tweede lid tot vierde lid, van het voorstel. Er wordt de indruk gewekt dat de gegevens ten hoogste 12 maanden na het afsluiten van het dossier worden bewaard. Uit het vierde lid van deze paragraaf blijkt echter dat de gegevens nog 10 jaar na het afsluiten van het dossier worden bewaard.

43. Uit artikel 11, § 2, derde lid, van het voorstel blijkt dat gedurende de "eerste bewaartermijn" van 12 maanden een afgesloten dossier nog enkel raadpleegbaar is volgens de rechten die werden toegekend. Wat wil dit zeggen? Wie mag nog raadplegen en waarvoor? Het voorstel moet dit preciseren.

44. De eigenlijke bewaartermijn bedraagt 10 jaar nadat het dossier werd afgesloten. Deze wordt gemotiveerd door de 10 jarige beroepsaansprakelijkheid van gerechtsdeurwaarders (artikel 2262*bis*

Burgerlijk Wetboek). Uit artikel 11, § 6, vierde lid, van het voorstel blijkt echter dat het met het oog op de beroepsaansprakelijkheid van de gerechtsdeurwaarder volstaat dat alleen de informatie m.b.t. het bestaan van het dossier en de periode waarin het bestaan heeft, bewaard worden (punt 40). Er is in het licht van de beroepsaansprakelijkheid geen enkele objectieve reden om voor "afgewerkte" dossiers meer gegevens te bewaren dan voor "geschrapte" dossiers. Bijgevolg moet voor de "afgewerkte" dossiers een gelijkaardige regeling opgenomen worden m.b.t. de te bewaren gegevens. In dat geval is de voorgestelde bewaartermijn in het licht van artikel 5.1.e) AVG aanvaardbaar. Louter volledigheidshalve vestigt de Autoriteit er de aandacht op dat de verwerkingsverantwoordelijke erover moet waken dat afgesloten dossiers niet langer toegankelijk zijn en dat deze toegang slechts geactiveerd wordt nadat de verwerkingsverantwoordelijke zich ervan vergewist heeft dat die toegang nodig is n.a.v. een geschil m.b.t. de beroepsaansprakelijkheid van een gerechtsdeurwaarder.

c.5) Betrokkenen

45. Zoals reeds werd aangestipt verwerkt het platform alleen maar gegevens van personen die structurele financiële problemen hebben - sluit aan bij het aspect overmatige schuldenlast van het doeleinde - en die zich uit eigen beweging op het platform registreren. Dat blijkt uit artikel 3, § 4, van het voorstel, waarvan de tekst duidelijkheidshalve best wordt geïntegreerd in artikel 11 van het voorstel (zie punt 20). N.a.v. de registratie wordt het uitdrukkelijk akkoord gevraagd zowel met de verwerking van de gegevens (artikel 11, § 6, eerste lid, van het voorstel) als met de uitwisseling van gegevens tussen het bevoegde OCMW en betrokken gerechtsdeurwaarders (artikel 11, § 1, vierde lid, van het voorstel). Het is dus uitgesloten dat een OCMW of gerechtsdeurwaarder eigenmachtig overgaan tot de registratie van een persoon op het platform.

46. De Autoriteit onderlijnt dat, vooraleer het akkoord van de betrokkene te vragen, de verwerkingsverantwoordelijke hem de nodige informatie moet verstrekken (artikelen 12 - 13 AVG) zodat eerstgenoemde met kennis van zaken zijn instemming kan geven, zo niet zal deze gebrekkig zijn. Dit betekent onder meer dat duidelijk moet vermeld worden dat het OCMW het dossier zal begeleiden en dat gerechtsdeurwaarders ook toegang krijgen tot informatie.

47. Daarnaast zullen ook persoonsgegevens van schuldeisers en gerechtsdeurwaarders worden verwerkt via het platform zoals uit artikel 11, § 4, van het voorstel blijkt.

c.6) Verwerkingsverantwoordelijke

48. De Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders wordt aangeduid als verwerkingsverantwoordelijke (artikel 11, § 2, eerste lid, van het voorstel). De Autoriteit neemt hiervan akte. De Autoriteit verwijst in dit verband naar haar bedenking in punt 29 (de oprichting van de databank in de schoot van de OCMW's lijkt, gelet op hun rol, gepaster).

c.7) Toegang tot de gegevens van het platform

49. In de eerste plaats heeft de betrokkene toegang tot zijn eigen dossier (artikel 11, § 6, derde lid, van het voorstel), wat overeenstemt met de vereiste van artikel 15 AVG.

50. Een meewerkend OCMW zal toegang hebben tot en schrijfrechten hebben in de dossiers van personen die onder haar bevoegdheid vallen (artikel 11, § 1, derde lid, § 4, tweede lid en § 5, tweede en derde lid, van het voorstel). Gelet op de rol die het OCMW speelt in het organiseren van de schuldhulpverlening is dit aanvaardbaar.

51. De gerechtsdeurwaarders die in het systeem stappen hebben een schrijfrecht dat hen toelaat de informatie bepaald in artikel 11, § 5, eerste lid, van het voorstel, op te laden in het dossier van een op het platform geregistreerde persoon. Dit betekent noodzakelijkerwijze dat meewerkende gerechtsdeurwaarders het platform moeten kunnen raadplegen om te zien of een van hun schuldenaars geregistreerd is. De verwerkingsverantwoordelijke moet erover waken dat gerechtsdeurwaarders die niet in het systeem stappen iedere toegang tot het platform wordt ontzegd.

52. Gerechtsdeurwaarders hebben ook een leesrecht met betrekking tot hun dossiers (artikel 11, § 4, eerste lid, van het voorstel). Het is niet duidelijk wat moet verstaan worden onder "hun dossiers". Is dat de informatie die zij hebben ingevoerd? Is dat het dossier van een op het platform geregistreerde persoon in hetwelk zij informatie m.b.t. een schuld hebben ingevoerd? Dit moet worden verduidelijkt in het voorstel. Indien het de toegang tot het dossier van de geregistreerde persoon betreft, betreft het vanzelfsprekend alleen het dossier van deze personen waarin de gerechtsdeurwaarder een schrijfrecht uitoefende. Om dergelijk dossier op te volgen is het echter niet nodig dat hij een toegang heeft tot het volledige dossier. Zo moet hij niet weten wie de andere schuldeisers zijn, welke andere betrokken gerechtsdeurwaarders zijn, hij moet de stavingstukken m.b.t. andere schulden niet kunnen inkijken. Het volstaat dat hij de bedragen van de andere schulden kent en zicht heeft op het plan om de schulden te vereffenen en de wijze waarop dit plan wordt gevolgd. Ook op dit punt is nadere precisering in het voorstel vereist.

**OM DEZE REDENEN,
de Autoriteit**

➤ **stelt zich vragen zowel bij het nut van de oprichting van een nieuwe gegevensbank (het platform) *an sich* bij de Nationale Kamer van Gerechtsdeurwaarders en vraagt zich af of het niet nuttig zou zijn om het initiatief te herbekijken rekening houdend met reeds bestaande maatregelen zoals bijvoorbeeld de reglementair omkaderde schuldbemiddeling en de informatie die momenteel m.b.t. personen met schulden reeds beschikbaar is. (punt 28);**

➤ **stelt vast dat volgende aanpassingen van het voorstel zich opdringen:**

- in de mate dat met de term "informatie" in artikel 7 van het voorstel persoonsgegevens worden bedoeld, moet dit artikel aangevuld worden met de categorieën persoonsgegevens (punt 6);
- (het)(de) doeleinde(n) van het centraal bestand van berichten van beslag, delegatie, overdracht, collectieve schuldenregeling en protest moet(en) opgenomen worden in de wet/het wetboek (punten 8 - 10 en 23);
- toevoegen dat het bericht van eenmalig betalingsuitstel alleen kan geraadpleegd worden door gerechtsdeurwaarders van schuldeisers aan wie dit bericht tegenstelbaar is (punt 10);
- in artikel 8, § 1, van het voorstel het punt 5° schrappen, tenzij de relevantie ervan wordt aangetoond (punt 12);
- de bewaartermijn in artikel 8, § 2 van het voorstel aanpassen (punt 13);
- de door artikel 9 van het voorstel voorziene gegevensverstrekking vervangen door een toegang tot het bericht van eenmalig betalingsuitstel door de kamer voor ondernemingen in moeilijkheden onder meer gelet de diverse problemen die de huidige formulering van dit artikel stelt (punten 15 - 19);
- de bewaartermijn in het nieuwe artikel 1390*octies*, § 3, *Gerechtelijk Wetboek* aanpassen (punt 25);
- verduidelijken in het nieuwe artikel 1390*octies*, § 5, *Gerechtelijk Wetboek* dat het OCMW slechts met instemming van de betrokkene een verlenging van de schorsingstermijn kan vragen (punt 26);
- in artikel 11, § 1, eerste lid van het voorstel moet de formulering van het doeleinde van het platform zo worden aangepast dat het werkelijk weergeeft wat wordt beoogd (punt 32);
- de regeling van de bewaartermijn en de bewaarde gegevens in artikel 11, § 2, tweede tot vierde lid, van het voorstel herzien (punten 42 - 44);

- artikel 11, § 6, vierde lid, van het voorstel aanvullen met de gegevens die worden bewaard om het bestaan van het dossier aan te tonen (punt 40);
- de tekst van artikel 3, § 4 van het voorstel integreren in artikel 11 van het voorstel (punten 20 - 45);
- verduidelijken in artikel 11, § 4, eerste lid, van het voorstel wat bedoeld wordt met "hun dossiers" en in de mate dat dit het dossier van de geregistreerde persoon is, het leesrecht aflijnen (punt 52)

(get.) Alexandra Jaspar
Directeur van het Kenniscentrum